

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: SLWE/SRO

Onderwerp: Structuurplan Bomen

Wat adviseert het college te besluiten?

1. *De nota van zienswijzen Structuurplan Bomen vast te stellen.*
2. *Het Structuurplan Bomen met bijlagen vast te stellen.*
3. *Het uitsterfbeleid niet van toepassing te verklaren op de aanwezige boomstructuren langs de (hoogwaardige) regionale fietsroutes in het komgebied.*

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

Het groene karakter van Oss wordt in belangrijke mate door de bomen bepaald. Om het groene karakter te behouden en te versterken is het belangrijk om de gewenste boomstructuur vast te leggen. Dit wordt nog versterkt door de gemeentelijke herindelingen in de afgelopen jaren. Bomen in bebouwd gebied zijn regelmatig onderwerp van discussie. Aanleidingen kunnen liggen in bouwprojecten en beperkingen in de openbare ruimte, in uitval van bomen door ziekten of plagen of omdat bomen op het einde van hun levensduur zijn gekomen. Dit vraagt om heldere uitgangspunten voor eventuele herplant.

In de notitie 'Osse Bomen' (2015) is op hoofdlijnen een visie op bomen vastgelegd. In deze notitie staat waarom we bomen belangrijk vinden. Deze notitie vormt de basis voor verdere verankering van waarden, functies en belangen van bomen in diverse producten. Eén van deze producten is het 'Structuurplan Bomen'.

In november 2015 is een concept 'Structuurplan Bomen' opiniërend besproken in de gemeenteraad en vrijgegeven voor zienswijzen. Tot 15 februari 2016 kon men zienswijzen indienen. Opiniërende bespreking en ingebrachte zienswijzen zijn betrokken bij dit definitieve structuurplan.

Welk resultaat willen we bereiken?

Dit structuurplan biedt beleidskaders voor de verbetering van de kwaliteit van bomen en het behoud en versterking van bomen en boomstructuren in de gemeente Oss. Het structuurplan biedt ook meer ruimte voor lokaal maatwerk buiten de hoofd- en nevenstructuren.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel? (=want)

- 1.1. *Met het indienen van zienswijzen en opiniërende bespreking in de gemeenteraad is invulling gegeven aan participatie in beleidsontwikkeling.*

Inwoners hebben tussen half november 2015 en half februari 2016 kunnen reageren op het concept structuurplan bomen. Van die mogelijkheid is door circa 50 mensen gebruik gemaakt. In de nota van zienswijzen zijn reacties samengevat en is aangegeven of reactie aanleiding is om wijzigingen aan te brengen. Een aantal opmerkingen heeft geleid tot verduidelijking in de tekst of afbeeldingen.

Met de formulering in het concept en de opinienota is het beeld ontstaan dat tot massale bomenkap zou worden overgegaan. Ook in de opiniecommissie zijn hierover in relatie tot het streven naar meer openheid in het poldergebied en weidevogelgebied uit de Nota landschapsbeleid opmerkingen gemaakt. Wij hebben de tekstfragmenten over de optie actieve bomenkap verwijderd.

Door hantering van een uitsterfbeleid in delen van het gebied en uitbreiding van het bomenbestand in andere gebieden ontstaat een gevarieerder landschap. Dat past beter bij de cultuurhistorie van de betreffende deelgebieden. De veranderingen zijn een geleidelijke transformatie. Per saldo zal het bomenbestand van de gemeente ongeveer gelijk blijven en waar mogelijk zelfs nog uitgebreid worden.

2.1. Met het structuurplan leggen we een bomenbeleid vast voor de hele gemeente.

Voor de stad Oss en de kern Berghem is in de Visie Openbare Ruimte (2013) al aangegeven hoe de boomstructuur er uit komt te zien. Met het Structuurplan bomen is dit nu uitgebreid voor de hele openbare ruimte.

In het plan wordt een duidelijk onderscheid in het belang van specifieke bomen gemaakt. Daarmee komen we tegemoet aan de wens en noodzaak om meer onderscheidend om te gaan in beheer en onderhoud van bomen. Hoofd- en nevenstructuur zijn vooral van collectief belang in de gemeente. Overige structuren dienen vooral de buurt of straat. Daar kunnen bewoners meer invloed uitoefenen op beheer.

Het resultaat is een eenduidig en helder kader ten aanzien van behoud en versterking van bomen/boomstructuren, aanvullend op de al aanwezige lijst bijzondere bomen.

2.2 Een gezonde boomstructuur zorgt voor een blijvend groene leefomgeving.

Met dit structuurplan is een beleidskader beschikbaar dat een blijvende en duurzame bijdrage levert aan een groene leefomgeving, en waarvan boomstructuren de ruggengraat vormen. Naast het boomstructuurplan zijn ook het beheerplan en richtlijnen ten behoeve van soortkeuze, ziekten en plagen en het beheerplan van belang.

2.3. Met extra middelen krijgt uitvoering een impuls.

Het structuurplan bomen vormt het kader voor herstel en versterking van boomstructuren. Dit zal vooral door werk met werk in combinatie met groot onderhoud en reconstructieplannen plaatsvinden. In de programmabegroting 2016 heeft de gemeenteraad een voorschot genomen op uitvoering door een bedrag van € 75.000 beschikbaar te stellen "...voor de uitvoering van het

bomenbeleid. Hiermee bieden we de mogelijkheid om een impuls te geven aan de in gang gezette aanpassingen van het bomenbeheer."

2.4. De gemeente blijft een groene gemeente met een betere boomstructuur als drager.

Met zoveel mogelijk compensatie van een verwijderde boom door een nieuwe blijft het bomenbestand kwantitatief gelijk en ontstaat er ruimte voor herstel of aanvulling van de hoofd- en nevenstructuren. Met daarnaast kwalitatieve verbeteringen uit dit boomstructuurplan en aangepast beheer en onderhoud ontstaan op termijn gezondere boomstructuren.

Het uitgangspunt voor hoofd- en nevenstructuren is om bomen te hebben met een lange levensduur die maximaal oud kunnen worden. Aan noodzakelijke boomverwijdering koppelen we zo veel als mogelijk een herplant op dezelfde of een best geschikte andere locatie.

3.1. Met expliciete besluitvorming wordt invulling gegeven aan een wens van de gemeenteraad.

Tijdens de raadsvergadering van 9 juni jl. verzocht de gemeenteraad via een motie het college om in het poldergebied waar een uitsterfbeleid geldt de laanbomenstructuren op de hoofdfietsroutes te handhaven. Met deze expliciete besluitvorming geven we invulling aan de motie.

Dit besluit is van toepassing op laanbomen langs (hoogwaardige) regionale fietsroutes in het komgebied zoals aangeven in bijgevoegd memo. De gemeenteraad verzocht tevens het concept structuurplan hierop aan te passen. We nemen deze besluitvorming op in het definitieve product.

Wat zijn tegenargumenten of risico's? (=maar)

2.1 Beleidskader is (nog) geen uitvoeringsplan.

De beleidskaders moeten bij inrichtingsprojecten en bij onderhoud worden toegepast. Goede samenwerking tussen beleid en uitvoering is van belang voor de toepassing van de uitgangspunten. Dit vraagt blijvende aandacht van alle betrokken medewerkers en te volgen procedures.

2.2. Boomstructuurplan is onderdeel van totaalaanpak

In de notitie "Osse Bomen" is een totaal aanpak geschetst voor actualisatie van het bomenbeleid. Het Boomstructuurplan is één van de onderdelen. Met afronding van richtlijnen, een nadere analyse van het bestaande bomenbestand en actualisatie van het boombeheerplan inclusief meerjaren boomvervangingsplan ontstaat in de komende jaren een meer bestendige beheersituatie.

2.3. Beschikbaarheid financiën bepaalt tempo van verbetering boomstructuren.

Met een beter inzicht in financiële consequenties in de loop van komend jaar ontstaat het inzicht in tempo van verbetering van de boomstructuren conform dit structuurplan. Op basis van meer inzicht kan dan ook tot eventuele concrete tempoversnelling worden gekozen met extra middelen.

3.1. Invulling van de motie wijkt af van vastgestelde nota Landschapsbeleid

Op globaal de helft van de (hoogwaardige) regionale fietsroutes in het komgebied zijn bomen aanwezig. De oudste bomen dateren van ca midden jaren zestig, de jongste bomen zijn in 2010 aangeplant langs de Dorpenweg. Deze bomen hebben globaal nog een levensduur van enkele tot vele decennia. Invulling van de motie betekent voor deze bomen dat zij, in afwijking van het in 2015 door uw gemeenteraad vastgestelde nota Landschapsbeleid, bij uitval of op einde levensduur worden vervangen.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Versterking en uitbreiding van boomstructuren zal vooral door werk met werk in combinatie met groot onderhoud en of reconstructieplannen plaatsvinden. In het beheerplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe het boomvervangingsbudget daarvoor op termijn moet worden aangepast.

In de programmabegroting 2016 heeft de gemeenteraad al een voorschot genomen op uitvoering door een bedrag van € 75.000 beschikbaar te stellen "...voor de uitvoering van het bomenbeleid. Hiermee bieden we de mogelijkheid om een impuls te geven aan de in gang gezette aanpassingen van het bomenbeheer."

b. Communicatie

Er wordt een handzame en toegankelijke folder gemaakt over het belang van bomen en boomstructuren en hoe inwoners hier invloed op uit kunnen oefenen.

c. Uitvoering

De uitvoering van dit Structuurplan Bomen krijgt gestalte in de projecten via het Integraal Uitvoeringsplan (IUP).

Via een zienswijze is door sommigen van de gelegenheid gebruik gemaakt om individuele klachten te melden. Afhandeling van deze klachten heeft specifieke aandacht.

Burgemeester en wethouders van Oss,

De secretaris,
drs. M.J.H. van Schaijk

De burgemeester,
drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

Bijlagen

1. Structuurplan Bomen Oss, hoofdrapport
2. Structuurplan Bomen, bijlagerapport
- 2a. Memo consequenties uitvoering motie "Bomen in de polder"
3. Nota van zienswijzen Structuurplan Bomen
4. Notitie "Osse Bomen" 2015

Samenvatting

Het structuurplan bomen is het beleidskader voor blijvende en duurzame boomstructuren, de ruggengraat van een groene leefomgeving. Het structuurplan is een van de producten uit de notitie "Osse Bomen" waarmee de gemeente in de komende jaren het beleid en beheer van bomen actualiseert. Bomen zijn naast beeld- en sfeerbepalende onderdelen van de openbare ruimte ook steeds belangrijker voor een prettige, leefbare en gezonde leefomgeving. Bomen houden regenwater vast, zorgen voor verkoeling en schaduw op warme dagen en vangen fijnstof af. Bomen bieden voor dieren voedsel-, schuil- en nestgelegenheid. Groen en bomen nodigen uit tot wandelen, fietsen en buiten spelen.